

УДК 657

Діордіца І.В.,

Клименко С.О., к.е.н.

Миколаївський національний університет

імені В.О. Сухомлинського

РОЗВИТОК ОБЛІКОВО-КОНТРОЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВА З ОПЛАТИ ПРАЦІ

У статті розглянуто розвиток обліково-контрольного забезпечення розрахунків підприємства з оплати праці, запропоновано напрямки вдосконалення бухгалтерського обліку розрахунків з нарахувань за виплатами працівникам.

Ключові слова: розрахунки з оплати праці, обліково-контрольне забезпечення, зарплатний проект.

Diorditsa I., Klymenko S.

DEVELOPMENT OF ACCOUNTING-CONTROL SECURITY FOR ENTERPRISE LABOR PAYMENTS

According to the laws of Ukraine the forms, it is up to an enterprise which systems and amounts of labour payments to set in the collective agreement. The proper accounting calculations of labour payments improve labor discipline, mobilize workers to an efficient work and search for reserves to increase efficiency of the enterprise.

Counting the reserve, a company equally includes the amounts for future vacations to the cost reporting period and as a result avoids sharp fluctuations in production costs. Account balances and movements to pay for regular employees' vacations are on Account 471 "Ensuring payment vacations". Calculation provisions are displayed according to the credit expenses, and their usage is shown according to the debit. The balance of provisions created for the insurance of vacation payments is reviewed at each balance sheet date and if necessary it should be adjusted either to be increased or decreased.

The main purpose of the creation and use of the reserve is an equal distribution of costs for the vacation payments for the "Averon" employees during the year. Basing on the fact that data on the estimated cost per year is in the formula for calculating, we can conclude the following: a created reserve is adjusted in comparison with the actually incurred costs for the vacations during a year. As this information is available only at the end of the year, then the balance of Subaccount 471 "Ensuring payment vacations" is adjusted once a year. It is advisable that the decision of a reserve establishment be reflected in the order of the accounting policy of the company.

The analysis of the account of labor and its payment showed that a company has inaccuracies in filling papers, preparation of financial documents; bulky accounting records are used there. The amount of vacation payments within 28 days (according to the collective

agreement for 24 calendar days) to account for the debit: 91, 92, 93, 4 calendar days - on debit 949 is offered. Accordingly, the amount of charges into the organs of social insurance should be accounted in the same way - on debit accounts 91, 92, 93 and 949. It is suggested that the control of filling the source documents (timesheets, account cash vouchers, etc.) by calculation should be strengthened.

The introduction of a salary project will be implemented under conditions of direct services accounting business. Therefore, the question of whether the amount of accounting work and other organizational activities related to the calculation and payment of wages will be reduced is the main question to be answered.

The run wages calculation and payment is a time-consuming process associated with processing a large number of documents. So it is important to consider the possibility of wages payment to employees only by plastic cards in "Averon". In addition to all other conditions and a set of services provided by each individual bank in a salary project, it is necessary to consider the following factors:

1. Sophistication of the ATM network of the bank: the convenience in the location, the conditions of cash withdrawal, ATM maintenance mode, the presence of banks-partners;
2. Regular maintenance costs on a salary project: the committee which the bank wants to take for non-cash wages, the percent of the transferred sum of wages and other payments.

The features of accounting require the development of each company's own accounting and control software and adaptation of other companies' practices.

Key words: accounting of the labor payments, accounting-control security, payment project.

Диордица И.В., Клименко С.А.

РАЗВИТИЕ УЧЁТНО-КОНТРОЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ РАСЧЁТОВ ПРЕДПРИЯТИЯ ПО ОПЛАТЕ ТРУДА

В статье рассмотрено развитие учётно-контрольного обеспечения расчётов предприятия по оплате труда, предложены направления усовершенствования бухгалтерского учёта расчётов по начислениям за выплатами работникам.

Ключевые слова: расчёты по оплате труда, учётно-контрольное обеспечение, зарплатный проект.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Відповідно до законодавства України форми, системи і розміри оплати праці встановлюються підприємствами самостійно у колективному договорі. Правильний бухгалтерський облік розрахунків з оплати праці сприяє підвищенню трудової дисципліни, мобілізує робітників на якісне виконання робіт і пошук резервів підвищення ефективності діяльності підприємства.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Розвитком облікового забезпечення господарської діяльності підприємств плідно займаються С.Ф. Голов [1], В.М. Жук [2], М.О. Корягін [3], Л.П. Нищенко [4], Р.Л. Хом'як [5], Ю.С. Цал–Цалко [6] та інші. Але особливості обліку кожного підприємства вимагають розробки власного обліково-контрольного забезпечення та адаптації досвіду інших підприємств.

Цілі статті. Мета статті – дослідити обліково-контрольне забезпечення розрахунків з оплати праці підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. На досліджуваному підприємстві ТОВ «Аверон» необхідно розробити систему стимулювання, яка буде підвищувати мотивацію до праці як на рівні своєї власної праці так і підприємства в цілому. Для забезпечення стимулюючого впливу систем преміювання на ефективність праці робітників в ТОВ «Аверон» треба дотримуватися наступних вимог: встановити показники преміювання, які залежать від результатів праці тих або інших груп чи категорій робітників; визначити мету преміювання, яка може полягати у підвищенні технічного рівня та якості продукції та обсягів реалізації, зниженні собівартості продукції через економію усіх видів витрат; умови та показники преміювання не повинні суперечити один одному, щоб покращення одних не викликало погіршення інших. Облік розрахунків з оплати праці ТОВ «Аверон» потребує вдосконалення, основними напрямками якого можуть бути наступні (рис. 1). Облік утримань із заробітної плати та нарахувань на фонд оплати праці можна спростити завдяки включенню в робочий план рахунків підприємства додаткових субрахунків, тим самим розділивши нарахування та утримання. Пропонуємо у ТОВ «Аверон» ввести до субрахунку 651, на якому ведеться облік єдиного соціального внеску додаткові розмежування: 651.1 – на якому буде відображатися утримання ЄСВ, 651.2 – нарахування ЄСВ на заробіток працівника. Таким чином, ввівши в застосування ці субрахунки можна буде полегшити роботу із закриттям рахунків при проведенні операцій по розрахункам з фондами соціального страхування. Для прикладу наведемо кілька господарських операцій із застосуванням нових субрахунків у таблиці 1.

Таблиця 1

Рекомендована кореспонденція субрахунків з обліку розрахунків з оплати праці у ТОВ «Аверон»

Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
Утримано із заробітної плати працівника підприємства єдиний соціальний внесок	661	651.1
Нараховано єдиний соціальний внесок на заробіток працівника підприємства	91, 92, 93	651.2

Використовуючи ці субрахунки, можливо буде полегшити роботу із закриттям рахунків при проведенні операцій по розрахункам з фондами соціального страхування. У ТОВ «Аверон» бувають випадки, коли працівник не використовує за відпрацьований рік щорічну відпустку, таким чином створюючи зобов'язання товариства перед цим працівником щодо забезпечення йому збереження заробітної плати на період відпустки у майбутньому. Тому доцільно створити резерв на оплату відпусток з метою усунення негативного фактора, пов'язаного з додатковими витратами на оплату праці. В першу чергу, до витрат виробництва в бухгалтерському обліку необхідно включити щомісячні відрахування на створення такого резерву. Суму щомісячних відрахувань до резерву можна визначити за формулою 1:

$$PB = ЗПф * (BP: ФОПр) * КН \quad (1)$$

де PB – резерв відпусток; ЗПф – фактична заробітна плата за місяць; BP – річна планова сума оплати відпусток у майбутньому році; ФОПр – загальний запланований річний фонд оплати праці; КН – коефіцієнт нарахувань до фондів.

У результаті дослідження запропоновано збільшення резерву і на суму, достатню для сплати внесків до пенсійного фонду. При цьому коефіцієнт нарахувань для ТОВ «Аверон» визначаємо за формулою 2:

$$КН = (37,04 + 100\%): 100 = 1,37 \quad (2)$$

де 37,04 % – тариф ЄСВ при нарахуванні на заробітну плату працівників товариства.

Нараховуючи резерв, підприємство рівномірно включає суми майбутніх відпусток до витрат звітного періоду і в результаті уникає різких коливань витрат виробництва. Облік руху і залишків коштів на оплату чергових відпусток працівникам ведеться на рахунку 471 «Забезпечення виплат відпусток». За кредитом рахунку відображається нарахування забезпечень, а за дебетом – їх

використання. Залишок суми резервів, створених для забезпечення виплат відпусток, переглядається на кожну дату балансу і за потреби повинен коригуватися, тобто або збільшуватися, або зменшуватися.

Основною метою створення та використання резерву є рівномірний розподіл витрат на оплату відпусток для працівників ТОВ «Аверон» протягом року, то виходячи з того, що формули розрахунку закладено дані про заплановані витрати на рік, можна зробити висновок: створений резерв коригується порівняно з фактично понесеним протягом року витратами на відпустки. Оскільки таку інформацію можна отримати лише за підсумками року, то й залишок на субрахунку 471 «Забезпечення виплат відпусток» коригують раз на рік. Доцільно рішення про створення резерву відобразити у наказі про облікову політику товариства.

Проведений аналіз обліку праці та його оплати показав, що на підприємстві мають місце неточності в заповненні документів, складанні бухгалтерських поводок, застосовуються громіздкі облікові регістри. Пропонуємо суми нарахованої зарплати за відпустку за 28 календарних днів (згідно колективному договору за 24 календарних дні) обліковувати на дебет рахунків: 91, 92, 93, за 4 календарних дня — на дебет рахунку 949. Відповідно і суми нарахувань в органи соціального страхування необхідно обліковувати таким же чином — на дебет рахунків: 91, 92, 93 та 949. Запропоновано підсилити контроль за заповненням усіх реквізитів в первинних документах (табелях обліку робочого часу, видаткових касових ордерах та інших), за розрахунком ПДФО.

Впровадження зарплатного проекту буде здійснено за умов безпосередньої роботи бухгалтерії підприємства. Тому питання про те, чи скоротиться обсяг облікової роботи і інших організаційних заходів, пов'язаних з нарахуванням і виплатою заробітної плати – головне питання, на яке необхідно відповісти.

Висновки. Нарахування і виплата заробітної плати є трудомістким процесом, пов'язаним з оформленням великої кількості документів. Тому у ТОВ «Аверон» потрібно розглянути можливість виплати заробітної плати працівникам підприємства виключно пластиковими картками. Крім всіх інших умов і набору послуг, що надаються кожним конкретним банком в рамках зарплатного проекту, необхідно врахувати наступні чинники:

1. Розвиненість мережі банкоматів даного банку: зручність в

розташуванні, умови зняття готівки, режим обслуговування банкоматів, наявність банків-партнерів;

2. Регулярні витрати по обслуговуванню зарплатного проекту: комісія, яку побажає брати банк за безготівкову виплату заробітної плати, відсоток від перерахованої суми заробітної плати та інших платежів.

1. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами. Практичний посібник. / Голов С.Ф., Костюченко В. М. – К.: Лібра, 2006. – 880 с.
2. Жук В. М. Інституціональний підхід до розв'язання проблем бухгалтерського обліку в Україні/ В. М. Жук // Фінанси України. – 2009. - №7. – С. 100 -113.
3. Корягін М. Актуальні питання визнання та обліку еквівалентів грошових коштів в Україні / Корягін М., Височан О. // Бухгалтерський облік і аудит, 2009. - №2. – С. 27 – 34.
4. Нищенко Л. П. Гармонізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності України з міжнародними стандартами в процесі гармонізації економічних взаємозв'язків / Л.П. Нищенко // Бухгалтерський облік та аудит. - 2008. - № 9. С. 24 – 28.
5. Хом'як Р. Л. Бухгалтерський облік в Україні. Навч. посібник. / За ред. Хом'яка Р.Л., Лемішовського В. І. – 7-ме вид., доп. і перероб. - Львів: Національний університет “Львівська політехніка”, “Інтелект-Захід”, 2008. – 1224 с.
6. Цал–Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ Цал–Цалко Ю. С. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 566 с.